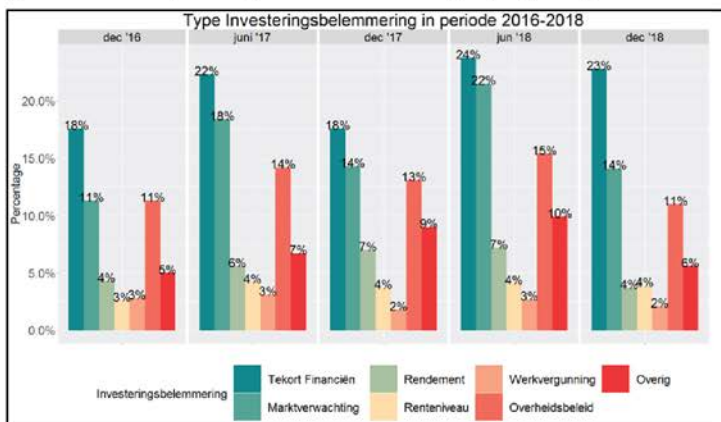

Resultaten Conjunctuurenquête Curaçao 2018 : enkele resultaten Results Business Cycle Survey Curaçao 2018 : selected results

Investeringsbelemmeringen

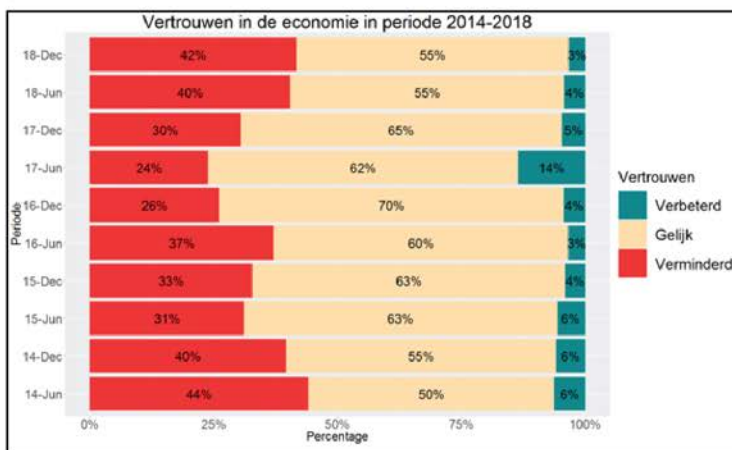
Ruim 46 procent van de benaderde bedrijven heeft aangegeven te hebben geïnvesteerd in de tweede helft van 2018. Dat is 2 procentpunten meer dan zowel december 2017 als juni 2018. Van de bedrijven heeft 33 procent aangegeven dat er van investeringsbelemmeringen sprake is geweest. Dit is 2 procentpunten minder in vergelijking met juni 2018.

Vertrouwen in de economie

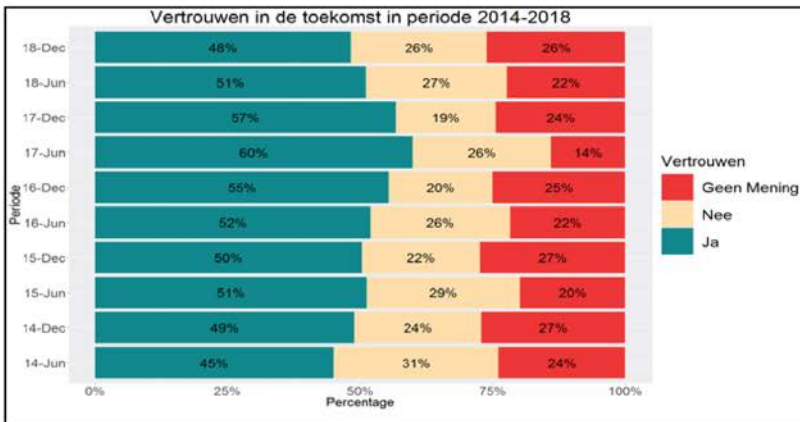
Het vertrouwen in de economie is naar de mening van de ondernemers de afgelopen periode (tweede helft van 2018) iets verminderd. Het percentage bedrijven dat heeft aangegeven dat het de afgelopen periode verbeterd is, is afgenomen (zie figuur 2). Dat percentage is verminderd van 4 naar slechts 3 procent van de bedrijven.

Het aandeel bedrijven dat heeft aangegeven dat het vertrouwen in de economie is verminderd, is toegenomen van 40 naar 42 procent. Het percentage ondernemers dat heeft aangegeven dat het vertrouwen gelijk is gebleven, is ten opzichte van afgelopen juni 2018 met 55 procent gelijk gebleven.

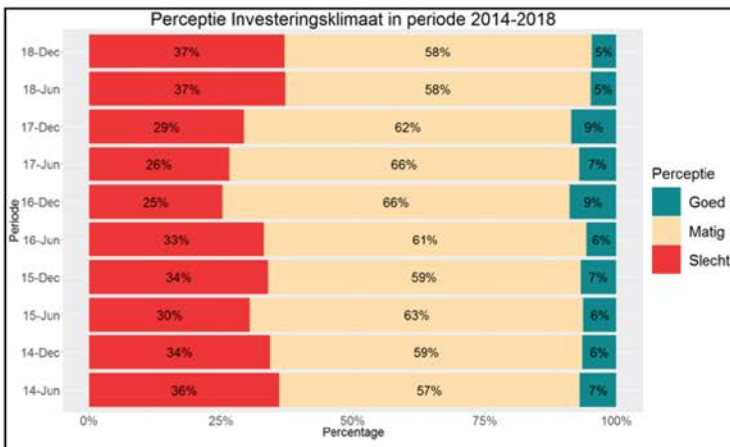
Vertrouwen in de toekomst

Ook het percentage bedrijven dat heeft aangegeven vertrouwen te hebben in de toekomst, is in vergelijking met juni 2018 wat afgenomen, van 51 naar 48 procent. Het aandeel bedrijven dat heeft aangegeven géén vertrouwen te hebben in de toekomst is niet verder is toegenomen en licht afgenomen van 27 naar 26 procent. Iets meer bedrijven hebben aangegeven geen mening te hebben over de gestelde vraag. Dit is ten opzichte van afgelopen periode veranderd van 22 naar 26 procent.

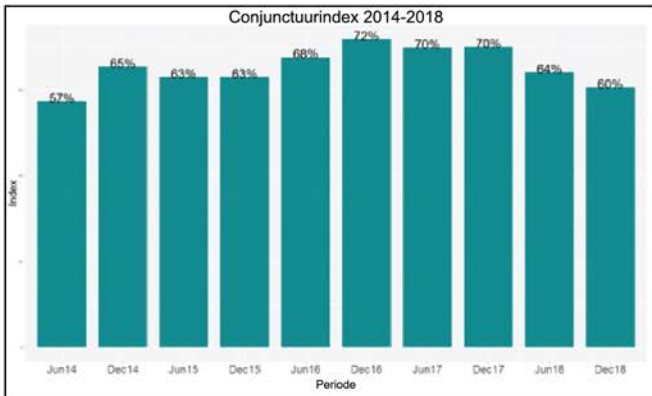
Perceptie investeringsklimaat

Bij de perceptie van het investeringsklimaat op bedrijfsta niveau zijn ook hier de handel, industrie en bouw de bedrijfstakken met de minst positieve perceptie. Dit gemeten aan de hand van de hoeveelheid bedrijven in deze bedrijfstakken die het investeringsklimaat slecht vinden, respectievelijk 45, 50 en 46 procent (figuur 8). Opvallend genoeg is het percentage 'goed' met 9 procent het hoogste bij de industrie. Ook hier is, net als bij het vertrouwen in de toekomst, de perceptie het meest positief bij de bedrijfstakken transport & communicatie en de financiële diensten. Dit met 76 en 82 procent van de bedrijven die het als 'matig' kwalificeren. Bij deze bedrijfstakken zijn tevens de percentages 'slecht' met 18 en 16 procent relatief laag.

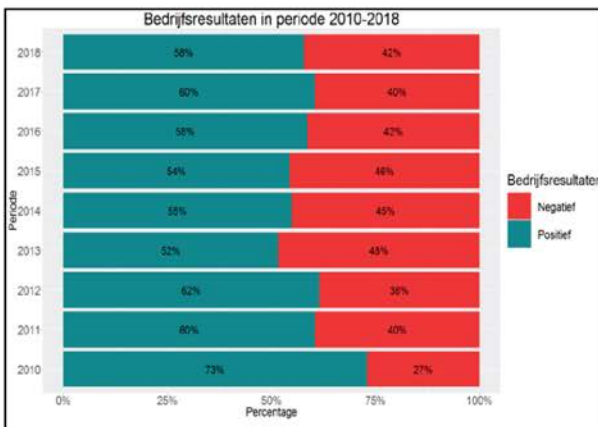
Conjunctuurindex

Sinds eind 2010, na het opheffen van de Nederlandse Antillen en de totstandkoming van het Land Curaçao, vertoont de conjunctuurindex een afnemende trend (tot 51 in december 2013). Sindsdien is er van herstel sprake, met uitzondering van december 2015. Het tweede halfjaar van 2017 heeft dit herstel zich niet doorgezet en is het wederom (net als in juni 2017) op 70 punten uitgekomen. De afgelopen twee perioden is het afgenomen van precies 64 in juni naar 60,5 in december 2018.

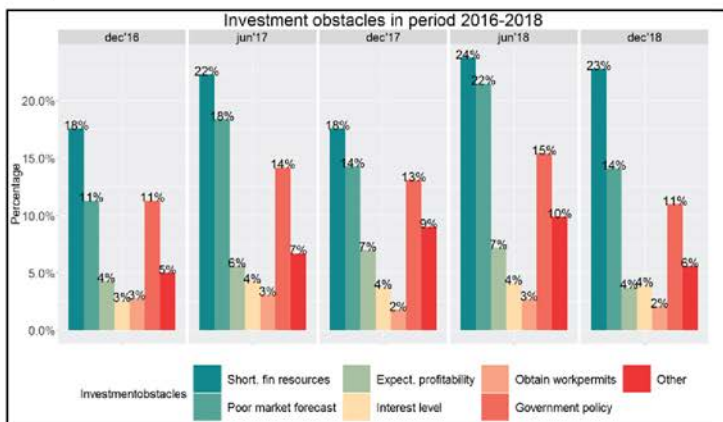
Bedrijfsresultaten

Het aandeel bedrijven welke het jaar 2018 met een positief bedrijfsresultaat heeft afgesloten is uitgekomen op bijna 58 procent. Dit is 2 procentpunten lager dan het bruto winstpercentage van december 2017 (zie ook figuur 15). Daarmee heeft de trend van stijging, sinds 2013, zich niet verder voortgezet. Ruim 42 procent van de geïnterviewde bedrijven heeft afgelopen december aangegeven een negatief bedrijfsresultaat over 2018 te hebben behaald, een toename van 2 procentpunt ten opzichte van 2017. Helaas is het dus zo dat een hoog percentage bedrijven niet in staat is winst uit de onderneming te behalen. Opgemerkt dient te worden dat deze percentages géén inzicht geven in de omvang van de bedrijfsresultaten en evenmin in eventuele faillissementen.

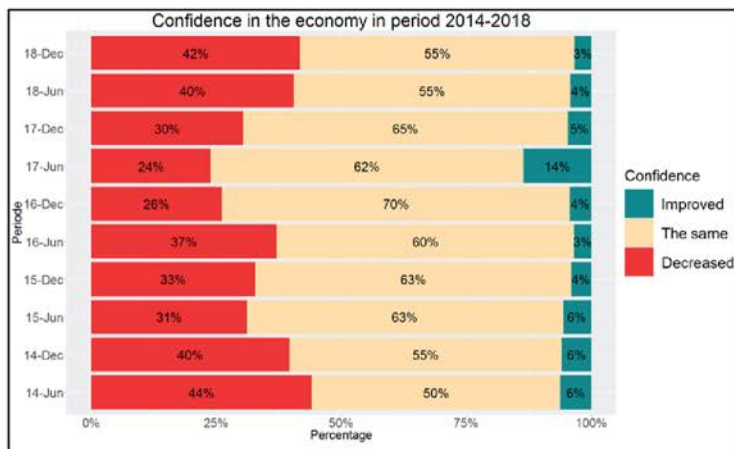
Investment obstacles

More than 46 percent of the companies had invested in the second half of 2018. This is an increase of 2 percent in comparison with June 2018. In December 2018, 33 percent of the companies indicated that they experienced investment obstacles, a decrease of 2 percent in comparison with last June.

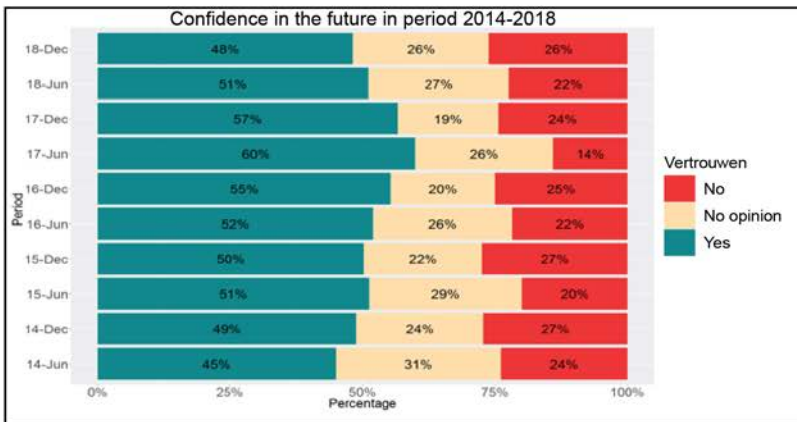
Confidence in the economy

According to the businesses, confidence in the economy deteriorated slightly. In December 2018 about 42 percent stated that their confidence in the economy decreased (up from 40% last June 2018). The majority of the companies, 55 percent, experienced no change towards their confidence in the economy. Only 3 percent of the businesses acknowledged that their confidence in the economy improved over the past half year. (This was 4% in June 2018).

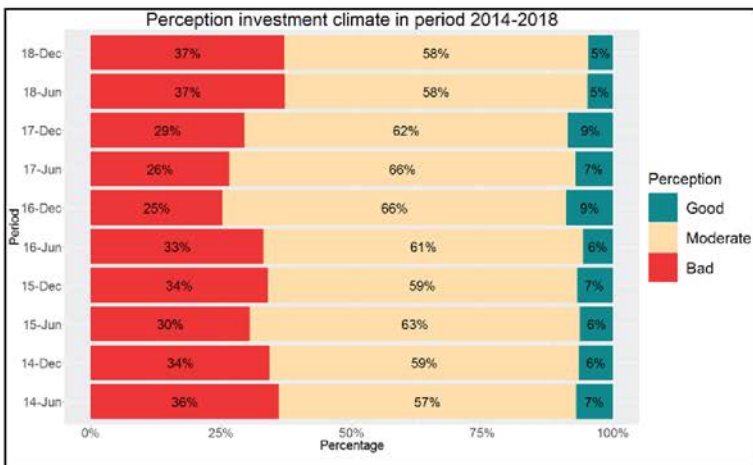
Confidence in the future

The percentage of enterprises with confidence in the future decreased slightly in comparison with June 2018 from 51 to 48 percent. The number of companies, which have no confidence in the future declined from 27 to 26 percent. The companies with 'no opinion' increased from 22 to 26 percent in December 2018.

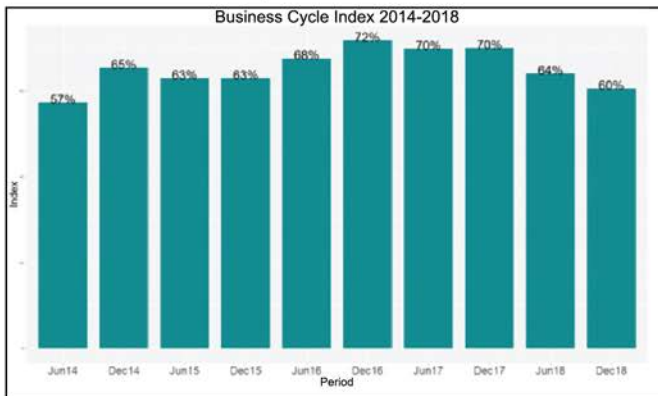
Opinion towards investment climate

In December 2018 there was no change towards the opinion of the investment climate. Thirty-seven percent of the entrepreneurs stated that the investment climate was 'bad' (same as in June 2018). The percentage of companies, which have the opinion that the investment climate is good, stayed 5 percent. Most companies, 58 percent, consider the investment climate to be 'moderate'.

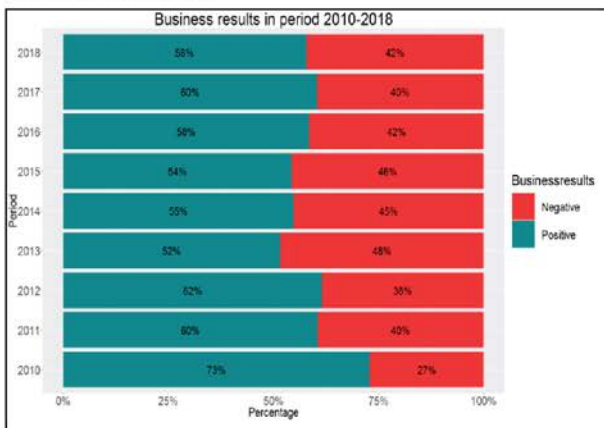
Business cycle index

This index is based on data from confidence in the future, perception of the investment climate and changes of the turnover. The intent of the index is to give an indication of the trend of the business cycle from December 2010 to date. Since the end of 2010, the index diminished to 51 points (December 2013). From that date forward the situation improved, with the exception of December 2015. Last two periods the index decreased to 64 and 60.5 points as per end of 2018.

Business operation results

The percentage of companies who were able to make a positive business result for the year 2018 is almost 58 percent. This is a decrease in comparison with December 2017 when this was 60 percent. On the other hand, 42 percent of the companies had a loss (2% point more in comparison with December 2017). Unfortunately, many companies are not able to make profit with their enterprise.

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS CURAÇAO

WTC-Building, Piscaderabay z/n | Willemstad | Curaçao

T: (+599-9) 839-2300

E: info@cbs.cw | www.cbs.cw

FB: [cbscur](https://www.facebook.com/cbscur)